

KLAIPĖDOS UNIVERSITETO REKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJŲ PATVIRTINIMO

2018 m. spalio 24 d. Nr. 1-018
Klaipėda

Vykdydamas Lietuvos Respublikos Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (*Žin. 2003, Nr. 70 – 3170; suvestinės redakcija TAR, 2018-07-01*) 18 straipsnio 3 d., 25 straipsnio 5 d., Lietuvos Respublikos Priešgaisrinės saugos įstatymo (*Žin. 2002, Nr. 123 - 5518, suvestinės redakcija - TAR 2017-07-01, Nr. 20299*) 11 straipsnio ir Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių (*Žin., 2005, Nr.26-852, suvestinės redakcija TAR, 2018-05-01, Nr.13385*) 5-12 punktų reikalavimus:

1. T v i r t i n u:

1.1. Jūros tyrimų instituto laboratorijų įvadinė (bendra) gaisrinės saugos instrukcija Nr. 194;

1.2. Darbuotojų ir naudotojų, atliekančių mokslinius tiriamuosius darbus Pajūrio aplinkos ir biogeochemijos laboratorijoje, saugos ir sveikatos instrukcija Nr. 195.

2. Į p a r e i g o j u Jūros tyrimų instituto laboratorijų vadovus supažindinti pasirašytinai laboratorijų darbuotojus ar naudotojus su šiomis instrukcijomis, o taip pat pritaikyti esamas ar sudaryti naujas instrukcijas, kuriose būtų išdėstyti su darbuotojų sauga ir sveikata susiję reikalavimai konkrečiai darbo vietai ar darbo procesui, atsižvelgiant į esamą ir galimą riziką.

3. P a v e d u Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai kontroliuoti, kaip Jūros tyrimo instituto darbuotojai laikosi saugos ir sveikatos reikalavimų.

PRIDEDAMA:

1. Jūros tyrimų instituto laboratorijų įvadinė (bendra) gaisrinės saugos instrukcija Nr. 194, 4 lapai.

2. Darbuotojų ir naudotojų, atliekančių mokslinius tiriamuosius darbus Pajūrio aplinkos ir biogeochemijos laboratorijoje, saugos ir sveikatos instrukcija Nr. 195, 8 lapai.

L. e. rektoriaus pareigas

Artūras Razbadauskas

PATVIRTINTA
Rektoriaus 2018 m. spalio 24 d.
įsakymu Nr. 1-018

**JŪROS TYRIMŲ INSTITUTO LABORATORIJŲ
ĮVADINĖ (BENDRA) GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA Nr. 194**

I. BENDRIEJI NUOSTATAI

1. Už Klaipėdos universiteto Jūros tyrimų instituto laboratorijose (toliau – Laboratorija) gaisrinę saugą atsakingas konkrečios Laboratorijos vadovas. Jis privalo:
 - 1.1. organizuoti gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų vykdymą laboratorijoje;
 - 1.2. nustatyti ir kontroliuoti gaisrinį režimą Laboratorijoje;
 - 1.3. organizuoti darbuotojų instruktavimą, mokymą ir atestavimą gaisrinės saugos klausimais;
 - 1.4. aprūpinti Laboratoriją reikiamomis gaisro gesinimo priemonėmis;
 - 1.5. pasirūpinti, kad Laboratorijoje gaisrų gesinimo priemonės būtų techniškai tvarkingos ir veiktų;
 - 1.6. šalinti nustatytus gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimus;
 - 1.7. nutraukti atliekamus darbus, jeigu jie gali sukelti gaisrą ar sprogimą;
 - 1.8. teikti valstybinę gaisrinę priežiūrą vykdančioms pareigūnoms informaciją, reikalingą gaisrų prevencijos priemonėms Laboratorijoje nustatyti;
 - 1.9. leisti Valstybinės gaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnams apžiūrėti ir patikrinti Laboratorijos ūkines, kitas patalpas, statinius bei jų teritoriją;
 - 1.10. vykdyti valstybinės gaisrinės priežiūros pareigūnų teisėtus nurodymus;
 - 1.11. žinoti pastatų, technologinių procesų, Laboratorijos įrenginių, žaliavų pavojaus gaisro ir sprogimo atžvilgiu charakteristikas;
 - 1.12. kontroliuoti evakuacijos kelių, išėjimų tvarkingumą gaisrinio atžvilgiu;
 - 1.13. pasirūpinti, kad šildymo įrengimai, vėdinimo, elektros įranga būtų tvarkinga. Radus trūkumus, nedelsiant pašalinti;
 - 1.14. žinoti gaisro gesinimo, signalizacijos ir ryšių priemonių naudojimo taisykles. Pasirūpinti, kad šios priemonės visada būtų tvarkingos;
 - 1.15. neleisti dirbti asmenims, neišklauseiems gaisrinės saugos instruktavimo;
 - 1.16. reikalauti, kad baigus darbą, patalpose, darbo vietose būtų tvarka, būtų išjungti elektros įrenginiai, išskyrus tuos, kurie turi veikti ištisą parą.
2. Kiekvienas naudotojas privalo:
 - 2.1. žinoti ir vykdyti gaisrinės saugos instrukcijos reikalavimus;
 - 2.2. laikytis nustatyto gaisrinio režimo darbo vietoje, vykdyti Laboratorijos vadovo, atsakingo už priešgaisrinę saugą, nurodymus;
 - 2.3. darbo metu naudotis tvarkingomis darbo priemonėmis;
 - 2.4. žinoti laikomų, naudojamų ir tyrimo procese susidarančių (išsiskiriančių) medžiagų ir žaliavų pagrindines pavojaus charakteristikas;
 - 2.5. baigus darbą, sutvarkyti, išvalyti darbo vietą ir išjungti nenaudojamus įrenginius;
 - 2.6. mokėti naudotis Laboratorijoje esančiomis gaisro gesinimo priemonėmis;
 - 2.7. vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą. Galimas gaisrų kilimo priežastis būtina nedelsiant šalinti.

II. PATALPŲ IR EVAKAVIMO KELIŲ PRIEŽIŪRA

3. Visos patalpos turi būti tvarkingos gaisrinės saugos atžvilgiu:
 - 3.1. evakuacijos išėjimai turi būti neužkrauti, parengti žmonėms evakuoti;
 - 3.2. evakuacijos išėjimuose grindų danga turi būti pritvirtinta;
 - 3.3. iš vidaus durys evakuaciniuose išėjimuose turi lengvai atsidaryti bet kuriuo paros metu;
 - 3.4. draudžiama jas užkalti ar užrakinti iš lauko.
 - 3.5. Langų ir durų grotos iš vidaus turi būti varstomos, reikalui esant, lengvai ir greitai nuimamos, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis.

III. MEDŽIAGŲ SANDĖLIAVIMAS

4. Laboratorijos darbuotojai privalo žinoti medžiagų, mėginių sandėliavimo tvarką ir jų gesinimo būdus bei ypatumus.
5. Medžiagas privaloma laikyti grupėmis pagal joms gesinti naudojamą priemonę (vanduo, putos, dujos).
6. Medžiagas ir žaliavas būtina laikyti pagal jų fizines ir chemines bei pavojingumo gaisro atžvilgiu savybes.
7. Laikymo vietose ant išorinės durų pusės turi būti pakabinami ženklai, apibūdinantys laikomų medžiagų ir prekių pavojingumą gaisro atžvilgiu.
8. Laboratorijoje draudžiama užkrauti duris.
9. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamų degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.
10. Degių ir nedegių medžiagų su degia pakuote sandėliuose draudžiama naudoti šildytuvus su atvirais kaitinimo elementais, virykles ir kitus buitinius prietaisus.
11. Rūkyti ir naudoti atvirą ugnį Laboratorijos patalpose draudžiama.
12. Draudžiama laikyti lengvai įsiliepsnojančius skysčius atviroje taroje.

IV. ELEKTROS ĮRENGINIŲ EKSPLOATACIJA

13. Elektros tinklai ir įrenginiai turi būti įrengiami, eksploatuojami ir remontuojami laikantis teisės aktų reikalavimų. Jie turi būti tinkami eksploatuoti, saugūs gaisro ir sprogo atžvilgiu. Montuoti ir remontuoti elektros tinklus ir įrenginius galima tik kvalifikuotiems specialistams.
14. Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:
 - 14.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;
 - 14.2. naudoti netvarkingus kištukinius lizdus, kištukus, atsišakojimo dėžutes, jungiklius bei kitus elektros aparatus;
 - 14.3. elektros lempas, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;
 - 14.4. į kištukinius lizdus jungti elektros prietaisus, kurie viršija leistiną galią;
 - 14.5. vietoj elektros laidų ir kabelių naudoti radijo arba telefono ryšio laidus;
 - 14.6. naudoti lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo ir kitus elektros prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros;
 - 14.7. kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;
 - 14.8. naudoti nekalibruotus ir savo gamybos apsaugos aparatus;
 - 14.9. naudoti elektros šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais;
 - 14.10. naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploatavimo metu dielektrinių savybių netekusia izoliacine medžiaga;
 - 14.11. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.
15. Visi elektros įrenginiai ir instaliacija turi būti tvarkingi, apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų nevardinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.

16. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos tik leistino galingumo, t.y., eksploatacijos instrukcijoje nurodytos, elektros lempos.

17. Laboratorijos patalpos nuo šviestuvų, laidų ir kitų elektros įrenginių turi būti nuolat valomos dulės ir nuosėdos.

18. Kilnojamų šviestuvų įtampa turi būti ne didesnė kaip 50 V.

19. Neeksploatuojami elektros įrenginiai turi būti atjungti nuo elektros tinklo.

V. ŠILDYMO ĮRENGINIŲ EKSPLOATACIJA

20. Visi šildymo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijoje ir kituose teisės aktuose nustatytus priešgaisrinės saugos reikalavimus.

21. Prieš šildymo sezono pradžią šildymo įrenginiai turi būti patikrinti ir suremontuoti.

22. Draudžiama šildymo įrenginius prižiūrėti pašaliniais asmenimis.

VI. PATALPŲ UŽDARYMO TVARKA BAIGUS DARBĄ

23. Laboratorijos darbuotojas, pasibaigus darbui, prieš uždarydamas patalpas privalo patikrinti:

23.1. ar nesijaučia patalpose dujų, degėsių ir kitų nebūdingų specifinių kvapų;

23.2. ar išjungti, kurie pasibaigus darbui turi būti išjungiami, elektros įrenginiai, radijo, dujų tiekimo sistemos, apšvietimas;

23.3. ar įjungta priešgaisrinė signalizacija;

23.4. ar ant patalpų šildymo sistemos nepalikta skudurų ir kitų degių medžiagų;

23.5. ar uždaryti langai ir kitos angos;

23.6. ar neužkrauti takai, skirti priėjimui prie gaisro gesinimo priemonių, evakuacinių išėjimų;

23.7. ar nėra pasilikusių žmonių.

24. Laboratorijos darbuotojas, atsakingas už patalpų uždarymą, pastebėjęs išvardintų reikalavimų pažeidimus, privalo imtis priemonių jiems pašalinti. Jei jis to padaryti negali, pranešti apie tai Laboratorijos vadovui.

VII. GAISRŲ GESINIMO ĮRENGINIAI IR PRIEMONĖS

25. Laboratorijos teritorijoje privažiavimo keliai turi būti tvarkingi.

26. Gaisriniai hidrantai turi būti tvarkingi, jų šulinių dangčiai turi lengvai atsidaryti bet kuriuo metų laiku. Draudžiama užstatyti privažiavimo kelius prie hidrantų.

27. Žiemą nuo hidrantų ir šulinių dangčių nuolat turi būti valomas ledas ir sniegas.

28. Vandentiekio tinklas turi būti tvarkingas.

29. Vidaus vandentiekio gaisriniai čiaupai turi būti su žarnomis ir švirkštais, kurie laikomi spintelėse.

30. Gaisrinės žarnos turi būti sausos, susuktos į dvigubą ritę ir prijungtos prie čiaupų ir švirkštų.

31. Vandentiekio čiaupų spintelės turi būti tvarkingos ir nudažytos pagal standarto reikalavimus, o ant durelių - aiškiai pažymėtas raidžių indeksas „GČ“ arba grafinis ženklas, jo eilės ir priešgaisrinės apsaugos telefono numeris.

32. Priėjimai prie gaisrinių čiaupų turi būti laisvi ir neužkrauti.

33. Draudžiama pirminės gaisro gesinimo priemonės ir inventorių naudoti ūkio ir gamybos reikalams.

34. Pirminės gaisro gesinimo priemonės ir gaisriniai įrengimai turi būti nesugedę ir nuolat parengti darbui.

35. Ugnies gesintuvų paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti.
36. Patalpose turi būti pakabinti užrašai (ženklai), nurodantys gesintuvų laikymo vietą. Tiek patalpoje, tiek lauke gesintuvų laikymo vietą nurodantys užrašai turi būti gerai matomi, įrengti 2 - 2,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus.
37. Gesintuvais leidžiama gesinti tuos gaisrus, kurie nurodyti gesintuvus gaminusios įmonės instrukcijose.
38. Gesintuvo korpusas turi būti nudažytas raudonai, o užrašė valstybine kalba ant gesintuvo turi būti nurodytas jo panaudojimo būdas, užpildymo data ar galiojimo laikas.
39. Gesintuvai, juose esančių gesinimo medžiagų kiekis ir kokybė tikrinami ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Gesintuvų korpusai turi būti hidrauliškai bandomi ne rečiau kaip vieną kartą per penkerius metus. Draudžiama naudoti gesintuvus, kurių gesinimo medžiagos galiojimo laikas yra pasibaigęs.
40. Gesintuvus reikia:
- 40.1. laikyti lengvai prieinamose ir matomose vietose, apsaugotose nuo tiesioginių saulės spindulių poveikio, ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų;
- 40.2. kabinti ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir kad atidarytos patalpos durys netrukdytų paimti gesintuvo;
- 40.3. statyti gaisrinių čiaupų spintelėse arba prie jų, priešgaisriniuose skyduose arba ant grindų, laikyti specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose;
- 40.4. išdėstyti objekte taip, kad netrukdytų žmonėms evakuoti ir matytųsi užrašai.
41. Gesintuvai, kurie yra lauke arba nešildomoje patalpoje ir nėra skiri eksploatuoti esant žemai temperatūrai, šalčių metu nunešami į šildomas patalpas. Gesintuvų vietoje paliekamas standartinis gaisrinės saugos ženklas „Gesintuvai“ ir aiškiai nurodoma jo laikymo vieta.

VIII. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

42. Kiekvienas Laboratorijos darbuotojas, pastebėjęs gaisrą, privalo:
- 42.1. nedelsiant pranešti apie gaisrą Valstybinei priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai tel. 112.
- 42.2. imtis priemonių gelbėti žmones ir organizuoti jų bei materialinių vertybių evakavimą;
- 42.3. gesinti gaisrą turimomis priemonėmis;
- 42.4. iškviesti į gaisravietę Laboratorijos vadovą ar kitą vadovaujantį darbuotoją.
43. Laboratorijos vadovas ar kitas vadovaujantis darbuotojas, atvykęs į gaisro vietą, privalo:
- 43.1. vadovauti žmonių evakavimui ir gaisro gesinimui iki atvyks Valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba;
- 43.2. paskirti asmenį, gerai žinantį privažiavimo kelius, pasitikti Valstybinę priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą;
- 43.3. sustabdyti Laboratorijos veiklą, kol neužgesintas gaisras;
- 43.4. esant reikalui, išjungti elektrą, įrenginius, vėdinimo sistemas ir panaudoti kitas priemones gaisro plitimui užkirsti;
- 43.5. organizuoti medžiagų, žaliavų, įrenginių išvežimą iš gaisro zonos;
- 43.6. atvykus Valstybinei priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai, informuoti apie padėtį ir suteikti reikalingas žinias.
-

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS 2 1 1 9 5 1 1 5 0

PATVIRTINTA

Rektoriaus 2018 m. spalio 24 d.
įsakymu Nr. 1-018

DARBUOTOJŲ IR NAUDOTOJŲ, ATLIEKANČIŲ MOKSLINIUS TIRIAMUOSIUS DARBUS PAJŪRIO APLINKOS IR BIOGEOCHEMIJOS LABORATORIJOJE, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 195

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos universiteto Jūros tyrimų instituto (toliau – JTI) vienas iš veiklos tikslų – užtikrinti atvirą prieigą prie Jūrinio slėnio mokslinės infrastruktūros ir teikti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos paslaugas vidaus ir išorės vartotojams.

2. JTI Pajūrio aplinkos ir biogeochemijos laboratorijos (toliau - Laboratorija) personalą sudaro pagrindiniai darbuotojai (toliau - laboratorijos darbuotojai), dirbantys pilnu ar dalimi etato pagrindinėse pareigose Klaipėdos universitete (toliau – KU) bei darbo grupių nariai, KU magistrantūros ir doktorantūros studijų studentai ar kiti asmenys, taip pat ir ne KU darbuotojai, kuriems nustatyta tvarka pastoviai ar terminuotai leista dirbti Laboratorijos patalpose ir naudotis jos įranga (toliau – laboratorijos naudotojai). KU magistrantūros ir doktorantūros studijų studentams Laboratorijoje leidžiama atlikti mokslinius tiriamuosius darbus.

3. Laivuose moksliniai tiriamieji darbai atliekami tik darbuotojui, naudotojui, gavus JTI Laivyno vadovo leidimą, suderintą su laivo kapitonu ir įforminus saugos darbe dokumentus (visi darbai laivuose priskiriami prie pavojingų).

4. Laboratorijoje leidžiama dirbti darbuotojui, naudotojui, susipažinusiam su darbo aplinka ir atliekamo darbo instrukcija, darbo metu naudojamo įrenginio, prietaiso gamintojo technine dokumentacija, konstrukcija, eksploatavimo ypatumais bei saugos reikalavimais ir instruktuojam saugiai dirbti jam pavestą darbą, įforminus instruktavimo faktą *Darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimo darbo vietoje registravimo žurnale arba Darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimo registravimo kortelėje*, pasirašytinai.

5. Darbuotojas, naudotojas privalo:

- 5.1. išsamiai susipažinti su šia instrukcija ir vykdyti jos reikalavimus;
- 5.2. laikytis KU vidaus darbo tvarkos taisyklių;
- 5.3. mokėti saugiai dirbti ir netrukdyti saugiai dirbti kitiems Laboratorijos darbuotojams;
- 5.4. darbo metu gebėti įvertinti galimų rizikos veiksnių grėsmes saugai bei sveikatai ir naudoti asmenines apsaugos bei kolektyvines saugos priemones esančias Laboratorijoje;
- 5.5. vykdyti tik tą darbą ir tik toje darbo vietoje, kurią nurodė Laboratorijos ar darbų vadovas;
- 5.6. įrenginius, įtaisus, prietaisus ir įrankius (toliau – darbo priemones) naudoti pagal paskirtį, darbui paruošti savarankiškai, išnagrinėjus gamintojo techninėje dokumentacijoje saugaus eksploatavimo reikalavimus ir, kad jų laikysis, patvirtinus parašu registravimo žurnale;
- 5.7. prieš pradėdant naudoti Laboratorijos įrangą - patikrinti funkcionalumą. Apie pastebėtus netikslumus ar gedimus iš karto informuoti Laboratorijos vadovą.
- 5.8. dirbti tik su tomis darbo priemonėmis, kurias nurodė Laboratorijos ar darbų vadovas;
- 5.9. mokėti suteikti pirmąją medicinos pagalbą susižeidus;
- 5.10. laikytis asmens higienos ir sanitarinių reikalavimų, palaikyti švarą ir tvarką darbo vietoje;
- 5.11. turėti medicinos knygelę su galiojančia medicinos įstaigos išvada – leidimu dirbti;

5.12. dirbant su potencialiai pavojingais prietaisais (slėginiais indais) turėti kvalifikacinį pažymėjimą (sertifikatą).

6. Darbuotojas (naudotojas) turi teisę:

6.1. žinoti darbo vietoje esančius profesinės rizikos veiksnius;

6.2. reikalauti, kad būtų sudarytos saugios ir sveikos darbo sąlygos, aprūpintas asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

6.3. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

6.4. kėlus klausimų dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į Laboratorijos ar darbų vadovą.

7. Gaisrinės saugos reikalavimai:

7.1. vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą;

7.2. žinoti gaisro gesinimo priemonių buvimo vietą, veikimo principą ir mokėti jomis naudotis;

7.3. nepalikti be priežiūros įjungtų elektros įrenginių;

7.4. draudžiama naudotis netvarkingais elektros lizdais, kištukais, jungikliais bei kita elektros instaliacijos įranga.

8. Kėlus gaisrui:

8.1. pranešti Laboratorijos ar darbų vadovui apie įvykį;

8.2. išjungti elektros įrenginius iš tinklo ir išjungti Laboratorijos centrinį elektros jungiklį;

8.3. gesinti gaisro židinį gesintuvu, esančiu Laboratorijoje, ir pranešti ugniagesiams.

9. Apie darbe įvykusį nelaimingą atsitikimą nedelsiant pranešti Laboratorijos vadovui. Laboratorijos vadovas nedelsiant praneša JTI direktoriui, KU darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai.

10. Apie darbo ir darbų saugos priemonių gedimus, darbo metu pastebėtus trūkumus nedelsiant pranešti Laboratorijos vadovui.

11. Laboratorijos darbuotojas ir naudotojas turi teisę atsisakyti dirbti, esant nesaugiai darbo vietai, neapmokytas saugiai dirbti, neaprūpintas asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis arba darbo aplinka kenksminga, pavojinga sveikatai, gyvybei.

12. Laboratorijos vadovas informuotas apie avarinę situaciją, įrenginių gedimus, įvertina susidariusią situaciją ir priklausomai nuo situacijos - sustabdo vykstančius darbus iki kol nebus išspręsta problema.

13. Įvykus nelaimingam atsitikimui vykstant tiesioginiu maršrutu kelyje į/iš darbo, darbuotojas privalo nedelsiant kreiptis medicininės pagalbos, pranešti Laboratorijos vadovui, JTI direktoriui ir KU darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai.

14. Už šios instrukcijos nevykdymą Laboratorijos darbuotojui (naudotojui) taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, administracinė, materialinė ir baudžiamoji atsakomybė priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO.

15. Pavojingi ir kenksmingi veiksniai:

15.1. nepalankus mikroklimatas, kurį lemia oro temperatūra, drėgnumas, cirkuliacija – sukelia peršalimo ligas;

15.2. cheminės medžiagos ir preparatai, kurios gali sukelti lėtinį ar ūminį organizmo apsinuodijimą;

15.3. elektros srovės poveikis - paveikus elektros srovei, netenkama sąmonės, sutrinka arba nutrūksta širdies veikla bei kvėpavimas, o kartais ištinka ir staigi mirtis;

15.4. netvarkingi elektros įrenginiai;

15.5. pažeista laidų izoliacija;

15.6. techniškai netvarkingi prietaisai ir įrenginiai;

15.7. darbo priemonių naudojimas ne pagal paskirtį;

15.8. stiklinių indų dūženos;

15.9. netvarkinga patalpų vėdinimo sistema;

15.10. netinkamas darbo vietos apšvietimas;

16. Ergonominiai rizikos veiksniai:

16.1. fizinės veiklos trūkumas – tarp slankstelių disko maitinimas priklauso nuo slankstelių padėties pokyčių (kempinės principas). Tinkamas fizinis pasirengimas (sportas, gera raumenų kraujotaka) užtikrina gerą nugaros ir stuburo būseną;

16.2. nepatogios darbo pozos, atliekant mokslinius tiriamuosius darbus – sėdint, stovint, atliekant kitas užduotis, susijusias su nešimu, kėlimu. Siekiant išvengti jungiamojo audinio ir skeleto raumenų sistemos ligų visuomet būtina laikytis pagrindinio taisyklingos laikysenos principo - išlaikyti natūralius nugaros linkius. Ilgas sėdėjimas ant kėdės sulėtina tarp slankstelių diskų maitinimą, o ilgas stovėjimas - didina apkrovimą, tenkantį slankstelių diskams.

16.3. Sėdėti:

16.3.1. kojomis patogiau sėdėti tokia, kai jos sulenktos per kelius ir per čiurnas 90 laipsnių kampais, o pėdos remiasi į grindis,

16.3.2. juosmens linkį lengviau išlaikyti, kai dubuo yra šiek tiek aukščiau kelių. Dedami specialūs trikampiai ant kėdės sėdynės.

16.3.3. venkite ilgai sėdėti vienoje padėtyje, nes ilgalaikė statinė padėtis vargina raumenis ir kitus audinius. Darykite reguliarias pertraukėles ir keiskite ne tik kaklo, bet ir rankų, liemens, kojų padėtį.

16.4. Stovėti:

16.4.1. juosmens audinių apkrovą galima sumažinti ištiesus vieną koją atgal ir panaudojant ją kaip atsvarą ir išlaikant nugarą tiesią,

16.4.2. ilgą laiką stovint būtina nuolat koreguoti laikyseną. Jei yra galimybė, vieną koją užkelkite ant laiptelio. Tai sumažins apkrovimą, tenkantį tarp slankstelių diskams arba pasinaudokite atrama.

17. Apsaugai nuo pavojingų ir kenksmingų rizikos faktorių būtina naudoti kolektyvines ir asmenines apsaugos priemones. Prieš naudojant chemines medžiagas būtina susipažinti su cheminės medžiagos Saugos duomenų lapu, pasirašytinai ir griežtai naudoti nurodytas asmenines apsaugos priemones.

18. Konkretūs pavojingi, kenksmingi veiksniai taip pat gali būti išvardinti Laboratorijos Įrenginių techniniuose dokumentuose, pavojingų darbų sąrašuose, cheminių medžiagų ir preparatų Saugos duomenų lapuose, darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės ir elektros saugos instrukcijose, taisyklėse.

III. DARBUOTOJŲ IR NAUDOTOJŲ VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

19. Prieš pradėdami darbą Laboratorijoje darbuotojai ir naudotojai privalo:

19.1. apsivilkti darbo drabužius;

19.2. patikrinti, ar yra asmeninės apsaugos priemonės, ar jos nesugadintos, ar paruoštos darbui;

19.3. atidžiai apžiūrėti savo darbo vietą, pašalinti nereikalingus daiktus, galinčius trukdyti dirbti, įsitikinti, ar grindys sausos, neslidžios;

19.4. apžiūrėti elektros įrenginius, aptikus gedimus prietaisuose, elektros įrangoje, apsauginiame įžeminime, vėdinimo, apšvietimo sistemose, būtina nedelsiant informuoti Laboratorijos vadovą;

19.5. gerai išvėdinti darbui skirtas patalpas (įjungti vėdinimo sistemą, atidaryti orlaides);

19.6. patikrinti, ar yra visi darbui reikalingi reagentai, kokios jų laikymo sąlygos;

19.7. pastebėjus bet kokį gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti Laboratorijos vadovą. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

IV. DARBUOTOJŲ IR NAUDOTOJŲ VEIKSMAI DARBO METU

20. Laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių, nustatyto darbo ir poilsio režimo: ilsėtis, valgyti ir rūkyti tam tikslui skirtose vietose, dirbti tik tą darbą, kurį paveda darbų vadovas, ir tik tada, kai yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai.

21. Laboratorijoje laikytis tvarkos ir švaros. Laboratorijose turi būti tik tam darbui atlikti reikalingos priemonės (prietaisai, indai, reagentai).

22. Dirbti vykdant darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų, darbo priemonių gamintojų techninių dokumentų, pareiginių nuostatų reikalavimus.

23. Nesinaudoti sugedusiais prietaisais.

24. Dirbti apsirengus reikiama darbine apranga.

25. Dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis ir naudojant apsauginius įtaisus.

26. Pranešti tiesioginiam vadovui apie prietaisų, įrangos, apsaugos priemonių gedimus, traumas ir kitus pažeidimus ar avarines situacijas.

27. Pajutus dujų kvapą darbo patalpoje, nedegti ugnies, nejungti elektros prietaisų, išvėdinti patalpą. Patikrinti dujų čiaupus, surasti priežastį.

28. Nepalikti veikiančių prietaisų be priežiūros netgi trumpam laikui.

29. Laboratorinius indus plauti tik tam skirtose vietose, įjungus vėdinimo sistemą.

30. Dirbti tik pavestą darbą, neužsiimti jokiais pašaliniais darbais.

31. Visos cheminės medžiagos turi turėti kokybės sertifikatus, Saugos duomenų lapus, Laboratorijos darbuotojai ir naudotojai turi būti su jais susipažinę, pasirašytinai.

32. Bet kokia tara su cheminėmis medžiagomis turi turėti užrašus su medžiagų pavadinimais.

33. Jei darbo metu išsiskiria kenksmingos medžiagos, darbus atlikti traukos spintose su įjungta vėdinimo sistema.

34. Draudžiama pilti į kanalizaciją nuodingus (kenksmingus) skysčius.

35. Atidarius indą su cheminėmis medžiagomis, nepasilenkti virš indo, kad neįkvėpti garų.

36. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovimo masė, kai krovinyš nuolat pernešamas per 8 valandų darbo laiką: vyrams iki 30 kg, moterims iki 10 kg.

V. SAUGOS REIKALAVIMAI DIRBANT SU CHEMINĖMIS MEDŽIAGOMIS

37. Pagrindiniai rizikos veiksmi Laboratorijos darbuotojų ir naudotojų darbo vietoje:

37.1. lengvai užsiliepsnojantys, degūs skysčiai - galimi nudegimai, apsinuodijimai, kenksmingas poveikis organizmui;

37.2. esdinančios (deginančios) medžiagos - galimi išoriniai ir giluminiai odos pažeidimai;

37.3. labai pavojingos cheminės medžiagos - galimi apsinuodijimai.

38. Pagal pavojingumo laipsnį gaisro ir sprogimo atžvilgiu skirstomi:

38.1. degūs skysčiai, kurių garai gali užsiliepsnoti prie 61°C temperatūros uždareme tiglyje arba prie 66°C temperatūros atvireme (acetonas, acetaldehidas, etanolis, propanolis, toluolas, izopropanolis, acto rūgštis ir kt.) tiglyje;

38.2. lengvai užsiliepsnojantys skysčiai:

38.2.1. I grupė - ypač pavojingi, kurie užsiliepsnoja prie -18°C ir žemesnės temperatūros uždareme tiglyje ir prie -13°C ir žemesnės atvireme;

38.2.2. II grupė - nuolat (pastoviai) pavojingi, užsiliepsnojantys prie temperatūros nuo 18°C iki 23°C uždareme tiglyje ir nuo -13°C iki 27°C atvireme tiglyje;

38.2.3. III grupė - pavojingi prie aukštesnės temperatūros, užsiliepsnojantys prie temperatūros nuo 23°C iki 61°C uždareme tiglyje arba nuo 27°C iki 66°C atvireme tiglyje.

39. Išsiliejus lengvai užsiliepsnantiems skysčiams, juos pernešant ar darbo vietoje, gali susidaryti sprogstamas dujų-oro mišinys. Siekiant sumažinti avarinės situacijos tikimybę, būtina laikytis tokių reikalavimų:

39.1. Laboratorijoje draudžiama laikyti lengvai užsiliepsnojančių ir degių skysčių daugiau negu jų reikia vienai parai. Tų skysčių atsargas leidžiama laikyti spintose;

39.2. lengvai užsiliepsnojančios ir degios skystosios medžiagos turi būti laikomos storasieniuose stikliniuose induose su prišlifuoti ar sandariai užsukamais kamščiais. Indai saugomi specialiose metalinėse dėžėse su sandariomis durelėmis ar dangčiais, kurių sienelės ir dugnas turi būti padengti nedegia medžiaga. Dėžė turi stovėti ant grindų atokiai nuo praėjimų ir šildymo prietaisų, gerai prieinamoje vietoje. Ant dėžės dangčio viršaus turi būti užrašas: "Atsargiai su ugnimi". Stiklinio indo talpa neturi viršyti 1 litro, didesnės talpos indai turi būti hermetiškame futliare;

39.3. Laboratorijoje draudžiama laikyti ypač pavojingus lengvai užsiliepsnojančius skysčius (divinilą, izopreną, dietilo eterį, acetoną ir kt.). Baigus darbą, tuos skysčius būtina išnešti į specialią patalpą (sandėliuką);

39.4. visi darbai su degiais skysčiais turi būti atliekami traukos spintoje įjungus vėdinimo sistemą. Spintų ir stalų darbinis paviršius turi būti pagamintas iš nedegių medžiagų. Sukoncentruoti darbą su degiomis medžiagomis vienoje vietoje draudžiama;

39.5. distiliuoti ir kaitinti žemoje temperatūroje užverdančias degias medžiagas (acetoną, benzolą, eterius, spiritus ir kt.) būtina kolbose su apvaliu dugnu iš sunkiai lydomo stiklo, voniose.

40. Darbo su esdinančiomis (deginančiomis) medžiagomis taisyklės. Koncentruotos rūgštys ir šarmai (rūgštys - druskos, azoto, sieros, chromo anhidridas, šarmai - esdinantis natrio, esdinantis kalio, amoniako tirpalai), patekę ant odos, sukelia sunkius nudegimus, panašius į terminius. Ypač pavojingas jų patekimas į akis arba į kvėpavimo takus. Patekusios ant darbo rūbų, tos koncentruotos medžiagos suardo audinį ir patenka ant odos, ją nudegindamos. Šarmas net ir sausas patekęs ant odos gali ją nudeginti.

41. Įkvėpti rūgščių ir amoniako garai sukelia kvėpavimo takų uždegimą, galvos skausmus, pykinimą. Panaudotuose šarmuose gali būti sieros vandenilio, kuris, išsiskirdamas dujų pavidalu, gali turėti panašų poveikį.

42. Visi darbai su rūgštimis ir šarmais atliekami tik vilkint darbo drabužius ir naudojantis apsauginėmis priemonėmis - chalatais, apsauginiais akiniais arba kauke, gumine (gumuota) prijuoste, guminėmis pirštinėmis. Dirbti su rūgštimis ir šarmais be apsauginių akinių draudžiama.

43. Stiklainiai su rūgštimis, šarmais ir kitomis medžiagomis pernešami tik specialiose medinėse ar metalinėse dėžėse, išklotose nedegia medžiaga.

44. Ruošiant rūgšties tirpalą, rūgštis iš lėto pilama į vandenį plona srovele, nuolat maišant. Indas turi būti įstatytas į ledą ar šalto vandens vonelę. Pilti vandenį į rūgštį draudžiama. Skiedinys ruošiamas karščiui atspariame stikliniame inde arba porcelianiniame puodelyje.

45. Apdorotos rūgštys ir šarmai surenkami atskirai į specialius indus ir utilizuojami nustatyta tvarka.

46. Šarmai tirpinami juos lėtai beriant į vandenį mažais gabalėliais, nuolat maišant. Indas turi būti įstatytas į ledą ar šalto vandens vonelę. Šarmo gabalėliai imami tik replėmis. Dideli aitrių medžiagų gabalai skaldomi į mažus gabalėlius specialiai tam skirtoje vietoje, uždegus smulkinamus gabalus tankia medžiaga.

47. Ypač atsargiai reikia dirbti su fluoro rūgštimi. Patekusi ant odos, ypač po nagais, ji sukelia stiprius skausmus ir sunkiai gydomas žaizdas. Įkvėpti jos garai sukelia viršutinių kvėpavimo takų uždegimą ir gadina dantis.

48. Chromo mišinys sukelia stiprius nudegimus, gali sukelti sunkius lėtinius susirgimus su audinių apmirimu.

49. Plaunant indus chromo mišiniu, reikia saugotis, kad jo nepatektų ant odos, drabužių ir avalynės.

50. Skysčius, sukeliančius nudegimus ar apsinuodijimus, draudžiama traukti burna per pipetę.

51. Užtiškus rūgščiai arba šarmui ant odos, pakenkta vieta iškart nuplaunama stipria vandens srove ir pridėjus 5 procentų sodos (natrio bikarbonato) kompresas.

VI. SAUGOS REIKALAVIMAI EKSPLOATUOJANT INDUS SU SUSKYSTINTOMIS IR SUSLĖGTOMIS DUJOMIS

52. Laboratorijoje balionai įstatomi į specialias spinteles ir pritvirtinami.
53. Prieš pajungimą į sistemą, įrengimą, prie reduktoriaus atsukti kraną ir 1 - 2 sekundes prapūsti, stovint dujų išėjimo šone arba priešingoje pusėje. Jei kranas rankomis neatsisuka, panaudoti specialų raktą.
54. Prijungus prie sistemos, baliono reduktoriaus kraną atsukti palaipsniui, stebint manometrų parodymus.
55. Pajungiant sprogimui pavojingas dujas, sujungimus patikrinti muilo emulsija.
56. Technologinių dujų slėgio likutis balione turi būti, priklausomai nuo metų laikotarpio, (0,5 - 1,0) kg/cm².
57. Vandeniui į įrenginį turi pakliūti pagal technologijos reikalavimus, griežtai laikantis įrenginio įjungimo ir išjungimo tvarkos.
58. Guminių sandariklių įšilimo temperatūra neturi viršyti 80°C. Priešingu atveju - įrenginio darbą būtina nutraukti.

VII. SAUGAUS DARBO SU STIKLINIAIS INDAIS REIKALAVIMAI

59. Darbai, kuriuos atliekant galima pavojinga proceso eiga: padidintas slėgis, stiklino prietaiso perkaitimas ar sudužimas ir karštų arba deginančių produktų išsitaškymas iš jų, o taip pat darbai vakuume, kurie turi būti atliekami traukos spintose ant dėklų. Darbo vietoje reikia įtaisyti permatomus apsauginius skydelius. Dirbantysis turi būti su apsauginiais akiniais, pirštinėmis ir gumine prijuoste.
60. Jei maišant arba skiedžiant medžiagas išsiskiria šiluma, būtina naudoti atsparius karščiui stiklinius ar porcelianinius indus.
61. Stiklinis indas, skirtas dirbti vakuume, privalo turėti apsauginį futliarą (įmautę).
62. Draudžiama kaitinti karščiui neatsparų indą ir plonasienį stiklinį indą ant atviros ugnies arba tiesiog ant elektrinės plytelės, taip pat įkaitintus indus staigiai atšaldyti.
63. Kaitinant skystį mėgintuvėlyje, pastarąjį būtina laikyti taip, kad anga nebūtų atkreipta į save ar į kitus darbuotojus.
64. Užlituotos ampulės atidaromos tik ataušinus jas iki temperatūros, žemesnės už jose esančios medžiagos virimo temperatūrą. Ataušinta ampulė suvyniojama į rankšluostį, peiliu ar dilde įpjauamas ir po to nulaužiamas kapiliaras.
65. Visos operacijos su ampulėmis iki pat jų atidarymo atliekamos neišimant jų iš apsauginio apvalkalo, traukos spintoje ir užsidėjus apsauginius akinius (kaukes).
66. Siekiant išvengti traumų pjaustant vamzdelius, surenkant ir ardant prietaisus ir detales, pagamintas iš stiklo, būtina laikytis tokių saugaus darbo taisyklių:
 - 66.1. mažo diametro vamzdelius įpjauti dilde arba specialiu peiliuku ir laužti, rankas prieš tai apsivyniojus rankšluosčiu;
 - 66.2. prieš įstatant stiklinius vamzdelius į guminius kamščius arba guminius vamzdelius, prieš uždėdant guminius vamzdelius ant stiklinių vamzdelių (surenkant prietaisus), stiklinio vamzdelio išorę ir guminio vamzdelio vidų ar kamščio angą, reikia sudrėkinti vandeniu, glicerinu arba vazelino aliejumi. Aštrūs vamzdelių kraštai turi būti aplydyti.
67. Rinkti stiklinius prietaisus ar jų dalis reikia atsargiai, kur reikia naudojant elastinius sujungimus ir tarpines. Ypač reikia saugoti prietaisus ir stiklines dalis tvirtinimo prie metalinių stovo žiedų ir laikiklių vietose, tam tikslui naudojant tamprias tarpines (iš gumos, odos ir pan.).
68. Pragręžtą kamštį, į kurį kišamas stiklinis vamzdelis, reikia laikyti už šonų, kad jis neįsiremtų į delną.
69. Uždarant plonasienį stiklinį indą kamščiu, jis laikomas už viršutinės kaklelio dalies kuo arčiau kišamo kamščio. Įkaitinto indo užkimšti prišlifui kamščiu negalima tol, kol jis neatauš.

70. Perpilant skysčius būtina naudoti piltuvėlį, kuris įstatomas į porcelianinį trikampį, dedamą į indo kaklelį. Jei tokio trikampio nėra, tai piltuvėlis statomas į stovo žiedą virš indo, į kurį pilamas skystis.

71. Siekiant išvengti smarkaus virimo proceso, taškymosi, išliejimo ir perliejimo kaitinant: skysčius iki virimo jų distiliavimui, reikia naudoti sudaužyto porceliano nuolaužas arba specialią medžiagą.

72. Pernešant indus su karštu skysčiu, būtina naudotis karščiui atsparia medžiaga, indą ir laikyti abiem rankomis: viena už dugno, kita už kaklelio. Didelius cheminius stiklinius indus reikia kelti dviem rankomis taip, kad atlenkti indo kraštai remtųsi į rodomuosius pirštus.

VIII. PIRMOJI PAGALBA NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ ATVEJAIS

73. Apie nelaimingą atsitikimą nukentėjusysis ar liudininkas privalo nedelsiant pranešti atitinkamos Laboratorijos vadovui, tada nukentėjusysis pats ar lydimas Laboratorijos darbuotojo kreipiasi į gydytoją. Jei reikia, gydytojas iškviečiamas į įvykio vietą.

74. Apsinuodijimo dujinėmis cheminėmis medžiagomis atveju nukentėjusįjį būtina išnešti iš patalpos, kurios oro terpė užteršta toksinėmis medžiagomis, prieš tai uždėjus tinkamą puskaukę, pasirūpinti, kad jis gautų gryno oro, atlaisvinti drabužius, gerai užkloti. Jei žmogus nekvėpuoja, jam daromas dirbtinis kvėpavimas tol, kol atvyks gydytojas.

75. Atsitiktinai nurijus toksinių medžiagų, efektyvi pirmosios pagalbos priemonė yra skrandžio išplovimas gydymo įstaigoje. Apsinuodijus dirginančiomis dujomis (chloru, azoto oksidais ir kt.), dirbtinio kvėpavimo daryti negalima.

76. Siekiant išvengti apsinuodijimo per odą, patekus ant jos organiniams amino - ar nitro-junginiams, apipiltą kūno vietą būtina gerai nuplauti tekančiu šiltu vandeniu ir po to patepti 2 procentų acto rūgšties tirpalu. Patekus toms medžiagoms ant darbo drabužių, juos reikia pakeisti švariais.

77. Terminių nudegimų atvejais ant pažeistos vietos uždedamas sterilus tvarstis, suvilgytas spiritu arba 1 procento kalio permanganato tirpalu, ir nukentėjusysis siunčiamas į gydymo įstaigą.

78. Užsidegus rūbams, gesinama užmetant vilnonę ar nedegantią antklodę, nukentėjusysis išnešamas iš aukštos temperatūros zonos ir iškviečiama greitoji pagalba.

79. Nusideginus cheminėmis medžiagomis, pažeista vieta greitai nuplaunama stipria vandens srove, po to - neutralizuojančia priemone.

80. Rūgštims ar šarmams patekus į akis, plaunama tekančiu vandeniu iš fontanėlio ar vandentiekio čiaupo.

81. Elektros smūgio atveju nukentėjusįjį būtina kuo greičiau atjungti nuo srovės veikimo, išjungiant srovę arba izoliuotu instrumentu perkertant laidus. Jei greitai išjungti srovę nėra galimybės, tai nukentėjusįjį reikia atskirti nuo srovės užsimovus gumines pirštines, pasinaudojant guminiu kilimėliu, sausais rūbais, sausa lenta. Plikomis rankomis liesti nukentėjusiojo, kol jis veikiamas srovės, negalima. Jei nukentėjusysis buvo praradęs sąmonę, paskui ją atgavo, tai jį reikia ramiai paguldyti ir iškviešti gydytoją.

82. Jei nukentėjusysis nerodo gyvybės ženklų, jis išnešamas į gryną orą, atlaisvinami drabužiai ir, kol atvyks gydytojas, daromas dirbtinis kvėpavimas.

83. Tekant arteriniam kraujui iš galūnių, jas būtina pakelti, pirštu prispausti kraujagyslę, uždėti sterilų tvarstį, o jei kraujas teka smarkiai - timpą. Kraujo tekėjimo iš arterijos atveju timpa dedama virš sužeistos vietos, iš venos - po sužeista vieta. Timpa laikoma ne ilgiau kaip dvi valandas, fiksuojant uždėjimo laiką. Kraujo tekėjimas iš kapiliarų stabdomas uždėdant sterilų spaudžiantį tvarstį. Kai kraujas nustoja tekėti, vieta aplink žaizdą patepama jodu, uždedamas sterilus tvarstis ir stipriai aprišama bintu.

IX. DARBUOTOJŲ IR NAUDOTOJŲ VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

84. Įvykus avariniam (ypatingam) atvejui, Laboratorijos darbuotojas ar naudotojas, matęs ar sužinojęs apie įvykį, privalo nedelsiant pranešti atitinkamos Laboratorijos vadovui ir vykdyti jų nurodymus.

85. Įvykus nelaimingam atsitikimui (susižeidus darbuotojui), nedelsiant nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicininę pagalbą ir iškviesti greitąją medicinos pagalbą. Iki nelaimingo atsitikimo tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei tai kelia pavojų aplinkinių žmonių gyvybei ar sveikatai, gali būti daromi tik būtiniausi pakeitimai, įforminus raštiškai akte.

86. Pastebėjus įrenginių, įtaisų, saugos priemonių gedimus, sudarančius avarines situacijas, nutraukti darbą ir pranešti atitinkamos Laboratorijos vadovui.

87. Kilus gaisrui arba įvykus avarijai, vadovautis gaisrinės saugos instrukcija, stengtis gaisrą užgesinti pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, o jei nepavyksta, skambinti telefonu 112.

X. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU UŽ LABORATORIJOS RIBŲ

88. Darbuotojas, turintis darbo užduotį už Laboratorijos ribų (laivuose, ekspedicijose) ar kitoje organizacijoje, turi vykdyti šiuos nurodymus:

88.1. patekti į kitas organizacijas, kurioje turi darbo užduotį, gali tik nustatyta toje organizacijoje tvarka;

88.2. atvykęs į organizaciją, turi vykdyti tos organizacijos darbuotojų teisėtus nurodymus;

88.3. atvykus į ekspediciją, vadovautis Lauko ekspedicijų instrukcija;

88.4. už Laboratorijos ribų gali atlikti tik su užduoties vykdymu susijusius veiksmus;

88.5. atlikdamas užduotį, darbuotojas turi saugotis važiuojančių transporto priemonių ar objektų, keliančių pavojų sveikatai ar saugumui.

89. Darbuotojas, vykdamas atlikti užduotį už Laboratorijos ribų visuomeniniu transportu, turi vykdyti keleivių pareigas, nustatytas Kelių eismo taisyklėse.

XI. DARBUOTOJŲ IR NAUDOTOJŲ VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

90. Darbo vieta turi būti sutvarkyta: darbo priemonės, prietaisai sudėti į skirtas vietas.

91. Išjungti elektrinius įrenginius iš tinklo.

92. Patikrinti ar uždaryti langai, durys, išjungtas apšvietimas.

93. Asmens higienos reikalavimai:

93.1. nusivilkti darbo drabužius, apžiūrėjus, ar jie tvarkingi ir švarūs, padėti į jiems skirtą vietą;

93.2. šiltu vandeniu su muilu nusiplauti rankas.

Instrukciją parengė:

Pajūrio aplinkos ir biogeochemijos Laboratorijos vadovas

doc. dr. Mindaugas Žilius

